

Názory a přání občanů nebyly nikdy pro politiky důležité, spíše jim překážely v jejich ambicích - přesně, jako se to děje i dnes. Potvrzuje to i ex-poslanec ČSFR MUDr. Štefan Paulov v článku o zániku ČSFR: “...referendum by bylo pro Slovensko samovraždou ...Najväčší úspech slovenskej politiky v Prahe”, který uvádíme celý

- CZ24 News | 26. listopadu 2022

SLOVENSKO/ČESKO: 25.novembra si pripomíname 30-te výročie jednej veľmi významnej udalosti, ktorá pozitívne ovplyvnila slovenské dejiny.

Dňa 25.11.1992 v čase 13:21:43 hod. bol v Prahe vo Federálnom zhromaždení ČSFR prijatý ústavný Zákon o zániku ČSFR. Prijatie tohto Zákona bolo významné z dvoch dôvodov:

V článku 1 bod 1 uzákoňoval zánik ČSFR:

„Uplynutím dňa 31. decembra 1992 zaniká Česká a Slovenská Federatívna Republika.“

V článku 1 bod 2 uzákoňoval vznik nástupníckych štátov:

„Nástupníckymi štátmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sú Česká republika a Slovenská republika.“

Dali sme zbohom ČSSR aj spoločnej republike s Čechmi

K bodu 1: Ústavným zákonom definovaný zánik štátu, prijatý na pôde parlamentu je svetový unikát. Zvyčajne sa štáty rozpadajú spontánne, živelné, v chaose a veľmi často je to spojené s prelievaním krvi. Rozpad ZSSR bol spontánny, ZSSR sa rozpadol bez krviprelievania, na rozdiel od rozpadu bývalej Juhoslávie. Rakúsko-Uhorsko zaniklo pre nezáujem elít o jeho zachovanie. V porovnaní s týmito udalosťami bol zánik ČSFR legislatívne čistý a diplomaticky brilantný. Opakovane a nahlas je

potrebné zdôrazniť že ČSFR zanikla, ČSFR nebola rozdelená! Všetky médiá a analytici, ktorí dookola verklíkujú floskulu o rozdelení ČSFR to robia s nečestným úmyslom. Medzi zánikom a rozdelením je zásadný politický a legislatívny rozdiel!

K bodu 2: Vzhľadom na to, že ČSFR prestala existovať, nástupnícke štáty SR a ČR prevzali všetky práva a záväzky zaniknutého štátu. Keďže zánik ČSFR a uzákonenie nástupníckych štátov sa udialo v jednom zákone, nenastalo ani na sekundu právne vákuum štátnej existencie. Už 1. januára 1993 Slovenskú republiku, ako nástupnícky štát, uznalo niekoľko desiatok štátov. Ako prvé nás uznalo Nemecko, 3 minúty po pol noci, teda po troch minútach existencie. SR a ČR boli prijaté za členov OSN na prvom zasadnutí OSN v roku 1993: 19. januára 1993. Ak by boli akékoľvek, aj najnepatrnejšie pochybnosti o spôsobe zániku ČSFR a o spôsobe vzniku nástupníckych štátov, nebola by naša medzinárodná akceptácia taká hladká a bezproblémová.

Podpis smlouvy o rozdělení ČSSR 29. října 1992

V súvislosti so zánikom ČSFR a vznikom SR stále koluje v mediálnom priestore veľa zavádzajúcich informácií. Neustále sa spomína, že vraj zánik federácie bola dohoda dvoch mužov pánov Mečiara a Klauza. Funkčný štát však nezanikne z kratochvíle dvoch politikov. Na začiatku 90-tych rokov v Európe prebehol silný národno-emancipačný pohyb, rozpadla sa Juhoslávia, rozpadol sa Sovietsky zväz, presne tak aj ČSFR a celý rad európskych národov si založilo vlastné národné štáty. Do tohto národno-emancipačného pohybu možno započítať aj zjednotenie Nemecka, keď národ umelo rozdelený, sa znovu spojil do jedného národného štátu. Ukázalo sa, že viacnárodné štáty nie sú v Európe životaschopné. Belgicko a Španielsko, ktoré tak dodnes fungujú, sú vnútorne veľmi nestabilné. Mimo tohto medzinárodného aspektu mal zánik štátu aj hlboké vnútroštátne príčiny. T.G. Masaryk vložil do vienka vzniknutého Česko-Slovenska ideu československého národa, Slováci sa však s ňou nikdy nestotožnili. Idea čechoslovakizmu sa tiahla celou históriou Česko-Slovenska a za celú svoju existenciu Česko-Slovensko nedokázalo uspokojivo pristúpiť k slovenskému problému. Vypuklo to demonštruje fakt, že tento štát za svoju existenciu 8x zmenil svoje meno: Od svojho vzniku 28.10.1918 sa volal Česko-Slovensko. 29.10. 1920 sa zmenil na Československo. Dňa 6.10.1938 sa znovu zmenil na Česko-Slovensko do 14.3.1939, keď na Slovensku vznikla Slovenská republika a české územie sa stalo 16.3.1939 protektorátom. Piaty apríl 1945 prijatím košického vládneho programu a inštaláciou československej vlády možno pokladať za obnovenie

Československa s jeho jednoslovným názvom. 11.7.1960 sa názov zmenil na Československá socialistická republika. 31.3.1990 sa zmenil názov tak, že na Slovensku to bola Česko-Slovenská federatívna republika a v Čechách Československá federatívna republika. Bola to absurdná situácia, keď štát v dvoch svojich častiach mal rozličné názvy. Od 20.4.1990 až do svojho zániku to bola Česká a Slovenská federatívna republika. Pre nevyriešenú slovenskú otázku tento štát neustále menil svoj názov, iba raz to bol iný politický dôvod, keď sa do názvu dostalo slovo „socialistická“. Pre nevyriešenú slovenskú otázku aj 2x zanikol. Ak zánik štátu pripisuje niekto len Mečiarovi a Klausovi, hoci ich podiel bol nepopierateľný, ignoruje všetky tieto vyššie spomínané fakty, navyše nepriamo vyhlasuje, že 300 poslancov Federálneho zhromaždenia, ktorí vytvorili text Ústavného zákona o zániku ČSFR a následne ho prijali, boli len akési stádo, jednajúce na lusknutie prstov týchto dvoch pánov.

V závere svojej existencie ČSFR už bola nefunkčný štát, v roku 1992 bola plne funkčná už len jedna federálna inštitúcia, tou bola armáda. Na Slovensku a v Čechách sa vyvinuli dva úplne nezávislé politické systémy, medzi ktorými nebol žiadny prienik, neexistovala jediná celoštátne pôsobiaca politická strana ako integračný činiteľ. 20.7.1992 abdikoval prezident Havel. Po jeho odstúpení na pôde Federálneho zhromaždenia ani nevnikla iniciatíva na voľbu nového prezidenta, lebo už ani na to nebola politická vôľa a tak federácia dodýchala bez hlavy štátu. Používanie pojmu „spoločný štát“ nie je úplne pravdivé. Bol to predovšetkým český štát. Keby bol skutočne spoločný, tak by nezanikol, dokonca 2 razy. Bol spoločným štátom presne tak, ako ním bolo Rakúsko-Uhorsko. Vyskytli sa aj hlasy, ktoré spochybňujú kompetenciu Federálneho zhromaždenia na prijatie takéhoto zákona. Takúto kompetenciu Federálne zhromaždenie malo. Vyplyvala z platnej Ústavy ČSFR 143/1968 zb. z 27.10.1968, kde v preambule je uvedené: „...uznávajúc neodňateľnosť práva na sebaurčenie až do oddelenia a rešpektujúc suverenitu každého národa a jeho právo utvárať si slobodne spôsob a formu svojho národného a štátneho života,“. Pátral som, ako sa takáto skutočne veľkorysá formulácia mohla dostať do ústavy totalitného štátu. Pán profesor Jičínský, spolutvorca tejto ústavy, mi na pôde Federálneho zhromaždenia povedal, že to bola nekompromisná požiadavka Gustáva Husáka, ktorý ju aj osobne naformuloval a ktorý ňou podmienil prijatie celej Ústavy. Zmienim sa ešte o jednej téme, ktorú nazývam referendová lož. Dodnes niektorí politici tvrdia, že malo byť o osude federácie rozhodnuté referendum. V ČSFR v r. 1992 platil ústavný zákon 327/1991 zb. o referende. V bode 2 tohto zákona sa presne hovorilo: „O návrhu na vystúpenie Českej republiky alebo Slovenskej republiky z Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky možno rozhodnúť len referendum.“ Čiže referendum sa dalo z federácie len vystúpiť bez akýchkoľvek nástupníckych práv, pričom po prípadnom vystúpení Slovenska by federácia, prípadne Československo, na západ od rieky Moravy existovalo naďalej. Pri takejto dikcii zákona by konanie referenda bolo zo strany Slovenska samovražedné. Referendum navyše nie je akt rešpektovaný medzinárodným právom, vidíme to na príklade referenda v Katalánsku, či na Kryme.

Prijatie Ústavného zákona 542/1992 zb. o zániku ČSFR pokladám za najväčší úspech slovenskej politiky na pražskej pôde. Tento zákon uzákonil nielen zánik federálneho štátu, ale aj vznik samostatnej Slovenskej republiky. V tom spočíva výnimočnosť tohto zákona a politickej reprezentácie, ktorá to uskutočnila. Za celú éru Česko-Slovenska sme prvý raz dokázali presvedčiť pražských politikov, že Slovákmi navrhované riešenie je pre oboch to správne.

Na záver gramatická poznámka: Slovenčina v šiestom páde používa predložku „na“ pri regionálnych geografických pojmoch: Na Liptove, na Orave, na Sibíri. Pri štátoch používa predložku „v“ v Nemecku v Česku, v Maďarsku, v Slovinsku, v Poľsku. Hovoriť „na Slovensku“ bolo správne, kým bolo Slovensko regiónom iného štátneho útvaru. Po vzniku Slovenskej republiky by sme už ale mali hovoriť gramaticky správne „v Slovensku“. Ak nie je pre nás problém povedať v Slovinsku, mali by sme hovoriť aj v Slovensku. Aj takouto drobnosťou sa dá prejaviť úcta k štátu.

MUDr. Štefan Paulov,
Poslanec bývalého FZ ČSFR.